

Werken aan de kwaliteit van opleiden én van opleiders

Om docenten goed op te leiden werken mbo-instellingen en lerarenopleiding steeds intensiever samen. Docenten in opleiding leren zo tijdens hun opleiding de beroepscontext kennen en leren hun theoretische kennis om te zetten in een onderwijsprogramma dat aansluit bij de doelgroep in het mbo. Zo beginnen startende docenten goed voorbereid aan hun loopbaan.

MARLOES VAN BUSSEL, LINDA MEDENDORP

Het Kennispunt opleiden in de school van de MBO Raad ondersteunt samenwerkingsverbanden tussen mbo-scholen en lerarenopleiding door onder meer kennisdeling. Om de kennisdeling te stimuleren, tekenden wij enkele goede voorbeelden uit de praktijk van het opleiden van mbo-docenten op. De praktijkvoorbeelden laten zien hoe de scholen werken aan kwaliteit van opleiden van mbo-docenten en aan de kwaliteit van de opleiders. In dit artikel geven we een inkijkje in deze praktijkverhalen.

HET BORGEN VAN DE KWALITEIT VAN SAMEN OPLEIDEN

Wat is de visie op kwaliteit en kwaliteitsborging van opleidingsschool de DAM en van het Friesland College-NHL Stenden. Welke aanpak hebben zij gekozen om de kwaliteit te borgen?

In dit artikel laten we voorbeelden zien van de volgende samenwerkingsverbanden:

- > Opleidingsschool de DAM: samenwerkingsverband van de Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland, de Vrije Universiteit, de Breitner Academie en ROC TOP en drie VO-schoolbesturen.
- > Opleidingsschool FC-NHL : samenwer-

kingsverband van Friesland College met NHL Stenden Hogeschool.

- > Het Groen Consortium: samenwerkingsverband van zeven aoc's en Aeres Hogeschool Wageningen

OPLEIDINGSSCHOOL DE DAM EN FC-NHL OVER KWALITEITSBORGING

Docenten goed opleiden vraagt voortdurende afstemming over wat goed dan is. Naar aanleiding van een enquête onder studenten start opleidingsschool de DAM met consentgesprekken: constructieve gesprekken, gericht op leren van en met elkaar. De schoolopleiders organiseren deze gesprekken op hun eigen school. Het zijn vaak inspirerende bijeenkomsten, doordat studenten en begeleiders op gelijke voet met elkaar in gesprek zijn over kwaliteit. Uit de verschillende perspectieven blijkt hoe iedereen zich inspant voor een goede inrichting van het werkplekleren. Het doel van de gesprekken is tweeledig: informeren over de resultaten en over de koers van de opleidingsschool én ophalen van reacties en reflecties op de uitkomsten van de enquête. De opzet is nadrukkelijk niet het bereiken van consensus, maar van consent.

Volgens de visie van FC-NHL betekent kwaliteit: in gesprek zijn met elkaar, kritisch kijken naar het eigen handelen en naar de samenwerking en steeds weer bezien wat er nodig is om kwaliteit te bereiken. In alle contacten, met studenten of met elkaar, stellen opleiders (vanuit mbo en lerarenopleiding) voortdurend de vraag: is dit kwaliteit?

Voor de audit van de NVAO was het motto: de opbrengst laten zien en dilemma's delen. FC-NHL zocht een manier die past bij de visie en manier van de opleidingsschool en bijdraagt aan de kwali-

teitsverbetering van het opleiden. Bij de audit waren studenten, werkplekbegeleiders, instituutopleiders, schoolopleiders en de projectcoördinatoren aanwezig. In verschillende ruimtes werden opbrengsten visueel gepresenteerd, onderliggend materiaal was beschikbaar, en werd toelichting gegeven. De auditoren hadden zelf de keuze: in welke volgorde ze rondliepen, waarover ze meer wilden lezen en met wie ze in gesprek wilden. Een 'groepsroddel' van de auditoren en een gezamenlijk gesprek sloten de audit af. Leidende vragen bij de audit: 'Is voor externen helder wat de opleidingsschool doet?' 'Is helder wat onze visie is, hoe we invulling geven aan die visie en hoe we de kwaliteit borgen? Want kwaliteitsborging is ook dat je je verantwoordt en dat het voor een ander te begrijpen is wat je doet.'

GROEN CONSORTIUM OVER BEROEPSREGISTRATIE VAN LERAREN-OPLEIDERS: GEZAMENLIJK PROFESSIONALISEREN

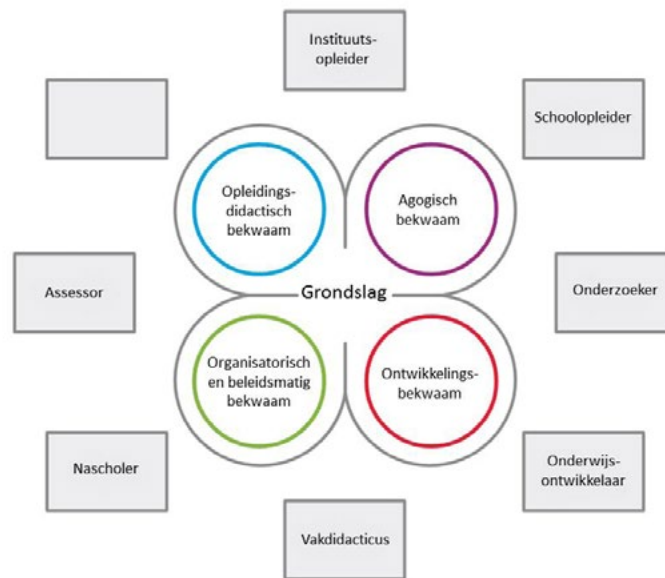
Om samen goed te kunnen opleiden, is volgens de visie van het Groen Consortium professionalisering nodig. De deskundigheid van de opleiders bepaalt voor een groot deel de kwaliteit van het opleiden. Professionaliseringstrajecten zorgen ervoor dat de deskundigheid nog verder verbetert. Hoe pak je dit als opleidingsschool aan?

Het Groen Consortium biedt een belangrijke infrastructuur om kennis te delen en te ontwikkelen. Over de jaren heen heeft zich een sterk netwerk gevormd. In het studiejaar 2017-2018 het traject Beroepsregistratie Lerarenopleider (BRLO) gestart. Achttien schoolopleiders en instituutopleiders deden mee.

Het BRLO-traject heeft drie doelen: versterking van de professionaliteit van de school- en instituutsopleiders, versterking van het werken volgens de visie van het samenwerkingsverband en het versterking van het groepsgevoel.

Deelnemers aan het professionaliseringstraject laten in een portfolio zien dat ze visie hebben op het beroep van lerarenopleider, dat zij bekwaam functioneren op de vier bekwaamheidsgebieden van de beroepsstandaard van Velon en dat zij bereid zijn zich verder te ontwikkelen als lerarenopleider. De grondslag en de vier bekwaamheidsgebieden van de beroepsstandaard (zie figuur) vormen de basis van registratietraject.

In het professionaliseringstraject kijken de deelnemers bewust naar hun eigen handelen, zijn ze in gesprek met collega's, maken ze expliciet waarom ze bepaalde dingen doen en koppelen ze hun eigen handelen aan theorie

Figuur 1: Beroepsstandaard voor lerarenopleiders, Velon (2012)

REFLECTIE

Om mbo-docenten goed te kunnen opleiden – zo blijkt uit de praktijkverhalen – is het belangrijk vanuit een

visie te werken. De visie werkt als een kapstok om alle activiteiten en professionalisering aan op te hangen. Doen we het goed, en doen we de goede dingen? De praktijkvoorbeelden maken duidelijk dat het opleiden van mbo-docenten van alle betrokkenen kwaliteitsbewust zijn vraagt. Om kwaliteit te borgen is alleen een systeem niet voldoende. Ook kwaliteitsgericht handelen, een kwaliteitscultuur en kwaliteitsbewust zijn noodzakelijk.

MARLOES VAN BUSSEL IS ADVISEUR CINOP,
LINDA MEDENDORP IS PROJECTLEIDER
KENNISPUNT OPLEIDEN IN DE SCHOOL MBO,
MBO RAAD/ ADVISEUR CINOP

Met deze praktijkvoorbeelden willen we mbo-scholen en lerarenopleidingen inspireren om bewust aan kwaliteit van het opleiden en de opleiders te werken. Uitgebreide praktijkvoorbeelden zijn te lezen op de website van het Kennispunt Opleiden in de School mbo – www.mboraad.nl/platforms-projecten/kennispunt-opleiden-de-school/opleiden-de-school

Bronnen

De geraadpleegde bronnen zijn in te zien in het artikel op onze website www.profielactueel.nl

advertentie

Geen zorgen meer over
(dag)roostering?

Besteed het uit tegen
lage kosten

Geen zorgen bij uitval
en piekbelasting

Samen werken aan een
langdurige oplossing

Neem contact
met mij op:
085-0220778

Anna
ontzorgt

Meer tijd voor onderwijs

info@annaontzorgt.nl
www.annaontzorgt.nl